

Tuulivoimaosayleiskaavan laatiminen Lylyharjun alueelle

TLK 19.05.2021 § 7

Kaavoitushankkeesta vastaava Ilmatar Lylyharju Oy on valinnut Lylyharjun tuulivoimapuiston osayleiskaavoituksesta vastaavaksi konsultiksi FCG Finnish Consulting Group Oy:n, jonka toimesta on valmistunut osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Tuulivoimapuiston vaikutukset selvitetään kattavasti kaavaprosessin aikana, jolloin tehdään muun muassa laaja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). Lopulliset voimalasijainnit, voimalamäärä ja lopullinen kaava-alue tullaan laatimaan muun muassa kaavoituksen aikana tehtävien selvitysten tuloksien pohjalta. Luontoselvitysten lisäksi tullaan laatimaan kattavat arvioinnit muun muassa maisema, melu- ja välkevaikutuksista. Kaavoitusaloitteen liitteenä on esitetty alustavat melu- ja välkemallinnuskartat.

Ilmatar Lylyharju Oy tulee vastaamaan tarvittavien suunnitelmien, selvitysten ja vaikutusarviointien sekä kaavoituksen kustannuksista erikseen tehtävän kaavoitussopimuksen ehtojen mukaisesti. Parkanon kunta vastaa kaavaprosessin lakisääteisistä hallinnollisista kustannuksistaan osayleiskaavan käsittelyvaiheisiin liittyvissä lakisääteisissä tehtävissä. Yleisötilaisuus järjestetään OAS:n nähtävillä olon aikana.

Liitteenä
nro 1/ Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (Lylyharjun tuulivoimapuiston osayleiskaava)

Strategisten vaikutusten arviointi:

Strategisten vaikutusten arviointi:	Merkittävyys asteikolla 1-5:	Sanallinen arviointi:
Elinvoima ja elinkeinojen kehittäminen	5	Parantaa merkittävästi elinvoiman ja elinkeinojen kehittämistä Parkanon alueella.
Asumisviihtyvyys ja osallisuus	2	Ei heikennä merkittävästi asumisviihtyvyyttä. Osallisuus turvataan riittävän monella kuulemisella prosessin aikana.
Hyvät palvelut	4	Turvaa hyvien palveluiden saatavuuden tulevaisuudessa, koska tulevaisuudessa merkittävä osa sähköntuotannosta on tuulivoimalla tuotettua.

Valmistelija: tekninen johtaja Jarmo Kyösti

Ehdotus:

Tekninen lautakunta hyväksyy osaltaan liitteen nro 1 mukaisesti Lylyharjun tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja päättää asettaa sen nähtäville vähintään 30 vuorokaudeksi.

Viranomaiset joilta lausunnot pyydetään; Pirkanmaan Ely-keskus, Etelä-Pohjanmaan Ely-keskus, Pirkanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Pirkanmaan pelastuslaitos, Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos, Metsähallitus, Metsäkeskus, Luonnonvarakeskus, Sastamalan seudun

sosiaali- ja terveystalvet, Pirkanmaan maakuntamuseo, Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseo, Finavia, Traficom, Väylä, Puolustusvoimat, Digita Oy, Fingrid Oyj, Parkanon kaupungin sivistyslautakunta, perusturvalautakunta ja rakennus- ja ympäristölautakunta sekä lähikunnat ja kaupungit (Kihniö, Kurikka, Karvia, Kauhajoki, Virrat, Alavus, Ilmajoki).

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Tekninen lautakunta 15.02.2023 § 3

Ilmatar Lylyharju Oy on tehnyt aloitteen tuulivoimaosayleiskaavan laatimisesta Lylyharjun alueelle Parkanon kaupungin koillisosaan. Parkanon kaupunki on hyväksynyt kaavoitusaloitteen hankkeen osalta kaupunginhallituksessa 15.2.2021 (§5).

Lylyharjun tuulivoimapuistohanke sijoittuu Kihniön, Parkanon ja Kurikan alueille. Koko hankealueelle suunnitellaan enintään 14 tuulivoimalan rakentamista. Osayleiskaavalla tutkitaan YVA-menettelyssä tarkasteltua maksiratkaisua, joka on Parkanon kaupungin kaava-alueella kolme voimalaa. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 290 metriä. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on noin 6–10 megawattia (MW).

Lylyharjun tuulivoimahankkeen yhteydessä on laadittu ympäristövaikutusten arviointi (YVA). YVA-menettelyssä on arvioitu kolmen kunnan (Kihniö, Kurikka, Parkano) alueelle ulottuvan hankkeen todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia. Lylyharjun hankealue jakautuu kolmeen itsenäiseen kaava-alueeseen, jotka sijoittuvat Kihniön, Kurikan ja Parkanon alueille. Jokainen kunta vastaa oman kuntansa alueelle laadittavasta tuulivoimaosayleiskaavasta. Kaavaratkaisu perustuu YVA-menettelyn tuloksiin ja tuulivoimaosayleiskaavan vaikutusten arvioinnissa käytetty pitkälti YVA-menettelyn tuloksia.

Parkanon osalta osayleiskaava on tullut vireille 19.5.2021. Aloituskvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty 28.4.2021. Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut nähtävillä Parkanossa 26.5. – 30.6.2021. OASin nähtävilläoloaikana on pidetty kaikkien kuntien yhteinen OAS- ja YVA-ohjelmavaiheen yleisötilaisuus 22.6.2021.

Tuulivoimaosayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena maankäyttö- ja rakennuslain 77a §:n mukaisesti.

Kaavaratkaisu

Kaavaluonnos on ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellun vaihtoehdon VE1 mukainen. Kaavaluonnoksessa Parkanon kaava-alueelle on osoitettu kolme tuulivoimalan rakennuspaikkaa. Kunkin voimalan kokonaiskorkeus on enintään 290 metriä maanpinnasta. Kaavaratkaisussa alue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi, jolle saa sijoittaa tuulivoimaloita niille osoitetuille alueille (tv-1). Voimaloiden sijoittumista tv-1 alueella

määrittelee ohjeellinen ympyrämerkintä, jonka sisälle tuulivoimalan tulee sijoittua. Voimaloiden tarkka sijainti määritellään rakennusluvan yhteydessä. Maa- ja metsätalousalueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen. Kaavassa on osoitettu voimaloiden vaatimat tielinjaukset, jotka ovat osittain olemassa olevia ja osittain uusia. Uudet tielinjat on osoitettu katkoviivalla. Tuulivoima-alueen sisäistä sähkönsiirtoa palveleva maakaapelin sijainti on osoitettu ohjeellisena huoltoteiden varteen. Kaava-alueen pinta-ala on 382 ha. Kaavassa on osoitettu yksi

maa-ainesten ottoalue (EO) sekä energiahuollon alue, jolle saa rakentaa sähköasemakentän ja tuulivoimaloita varten tarvittavia varasto ja huoltorakennuksia sekä sähkönvarastointiin tarvittavaa laitteistoa. Arvokkaat luontokohteet on osoitettu luo-merkinnällä.

Lähin taajama-asutus voimaloista on Kihniön kirkonkylässä noin 9 kilometrin etäisyydellä kaakossa. Karvian keskustaajama sijaitsee noin 25 km ja Jalasjärven taajama noin 26 km etäisyydellä. Parkanon keskustaan on matkaa 23 km. Kaava-alueella lähinnä sijaitsevia kyliä ovat kaakossa Naarminkylä noin 5 km etäisyydellä, Kuivasjärvi noin 7 km etäisyydellä etelässä, Koskue luoteessa noin 12 km etäisyydellä ja Vatajankylä etelässä noin 10 km etäisyydellä.

Suunniteltujen tuulivoimaloiden alueet sijoittuvat etäälle sekä nykyisestä että kaavoitetusta asutuksesta. Lähimmät asuinrakennukset sijoittuvat noin 2 km etäisyydelle Naarminkylän suuntaan ja noin 3 kilometrin etäisyydelle voimaloista kaava-alueen länsipuolelle Hoseukseen. Lähimmät lomarakennukset sijoittuvat noin 1,5–2,0 kilometrin etäisyydelle lähimmistä voimaloista Iso Somerojärven ja Iso Madesjärven rannoilla.

Kaavaratkaisun vaikutukset

Koko hankkeen vaikutuksia on arvioitu kattavasti YVA-selostuksessa. Ympäristövaikutusten arviointi perustuu monitavoitearviointiin, eli vaikutusten suuruusluokan, vaikutuskohteiden luonteen/herkkyyden ja näistä seuraavan vaikutusten merkittävyyden järjestelmälliseen tarkasteluun. Vaikutusten arvioinnin tuloksia on tarkennettu kuntakohtaisesti kaavaselostuksessa.

Maankäyttö kaava-alueella on pääasiassa metsätaloutta. Alueella on myös peltoa ja käytöstä poistunutta turvetuotantoaluetta. Kaava-alueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei kohdistu sellaisia yhdyskuntarakenteen tai maankäytön kehittämistarpeita, jotka eivät olisi sovitettavissa yhteen tuulivoimarakentamisen kanssa. Pirkanmaan maakuntakaavassa alue on osoitettu tuulivoimaloiden alueeksi. Kaavaluonnoksessa voimalat sijoittuvat maakuntakaavan mukaiselle tv-alueelle. Kaavaratkaisu on maakuntakaavan mukainen.

Kaava-alueella tai sen välittömässä lähiympäristössä ei sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita tai rakennetun kulttuuriympäristön alueita. Maisemavaikutusten merkittävyys arvioidaan vaihtelevasti vähäisiksi, kohtalaiseksi tai jopa paikoin merkittäväksi riippuen sijainnista ja etäisyydestä voimaloihin. Myös katsojan kokemus vaikuttaa merkittävyyteen. Maisemavaikutusten arvioimiseksi on laadittu näkemäalueanalyysi ja havainnekuvia.

Ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen tuulivoimalat voivat vaikuttaa erityisesti melun, välkkeen ja maiseman muutoksen vuoksi. Lylyharjun tuulivoimahankkeen meluvaikutukset pysyvät laissa ja määräyksissä säädettyjen ohjearvojen alapuolella suhteessa rakennettuihin asuin- ja lomarakennuksiin sekä kaavoitettuihin rakentamattomiin asuin- ja lomarakennuspaikkoihin. Välkkeen osalta sekä rakennetut että rakentamattomat kaavoitetut rakennuspaikat jäävät välkevaikutusalueen ulkopuolelle. Liikenteen osalta merkittävimpiä vaikutuksia aiheuttaa tuulivoimaloiden rakentamisen aikana erityisesti alueelle saapuvista erikoiskuljetuksista. Kokonaisuutena Lylyharjun vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen on arvioitu kohtalaiseksi. Kaavan toteutumisen myötä metsätalouden harjoittaminen voi jatkua valtaosalla aluetta.

Luonnon osalta vaikutukset kohdistuvat pääasiassa karuihin ja alueellisesti sekä valtakunnallisesti hyvin yleisiin metsäluontotyyppeihin. Hankealueen suoluontokohteille aiheutuvat vaikutukset jäävät vähäisiksi, koska kohteille ei kohdistu rakentamista eikä niiden vesitaloutta muuteta. Hankealueelle sijoittuvista ojitettamattomista avosuokohteista linnustollisesti arvokkaita ovat Lylyneva ja Iso Ristineva kaava-alueen itäpuolella. Talousmetsien uhanalaisille lintulajeille hankkeen vaikutukset jäävät vähäisiksi ja ovat merkityksettömiä suhteessa alueella harjoitettavaan metsätalouteen.

Alueella on myös kanalintujen soidinpaikkoja, joihin voi kohdistua häiriövaikutuksia erityisesti rakentamisaikana. Alueella esiintyvään erityisesti suojeltavaan petolintulajiin törmäysvaikutukset voivat ilman lievennystoimenpiteitä olla suuria. Huomionarvoisille suolintulajeille Pirkanmaan alueella vaikutukset arvioidaan kohtalaisiksi. Tuulivoimarakentamisen vaikutukset alueen muuhun eläimistöön jäävät merkittävydeltään vähäisiksi.

Hankealueelle ei sijoitu Natura-alueita tai suojeluohjelmien alueita. Lähin Natura-alue, Päretkivenneva-Teerineva-Pohjoisneva (FI0317001) sijaitsee noin 1,8 kilometriä kaava-alueen itäpuolella. Natura-alueiden suojeluperusteina oleviin luontotyyppeihin tai lajeihin ei kohdistu vaikutuksia.

Alueen maisema ja äänimaisema muuttuvat voimaloiden läheisyydessä, jolloin sillä on vaikutusta virkistyskäyttökokemukseen. Riistalle merkittävimmät vaikutukset

painottuvat rakentamisen aikaiseen häiriöön ja alueella mahdollisesti lisääntyvän liikenteen häiriövaikutukseen. Alueen metsästettävyyteen hanke ei vaikuta merkittävästi ja vaikutukset metsästyksen järjestelyihin ja virkistyskäyttöön arvioidaan lieviksi.

Tuulivoimahankkeen toteuttamisella on myönteisiä vaikutuksia ilmastoon, sillä hanke toteutuessaan mahdollistaa vähäpäästöisemmän sähköntuotannon.

Maakäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaavaluonnos asetetaan nähtäville valmisteluvaiheen kuulemistavasta varten. Luonnosvaiheen nähtävilläolon aikana osallisilla on mahdollisuus ottaa kantaa jättämällä kirjallinen mielipide. Luonnosvaiheen nähtävilläolo pyritään ajoittamaan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen nähtävilläolon kanssa samaan aikaan. Myös muiden Lylyharjun tuulivoimapuiston hankekuntien kanssa pyritään luonnosvaiheen aikataulussa samanaikaisuuteen.

Liitteenä;

Lylyharjun tuulivoimaosayleiskaavan karttaluonnos 20.12.2022

Kaavaselostus 20.12.2022

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 20.12.2022

Näkemäalueanalyysi ja valokuvasovitteet 3.10.2022

Tuulivoima-alueen arkeologinen inventointi 28.10.2022

Linnusto ja luontoselvitys 19.9.2022

Lylyharju melumallinnusraportti 3.1.2023

Välkeseelvitys 23.3.2022

Natura tarvearviointi 22.9.2022

Lepakkoselvitysraportti 2021

Asukaskysely yhteenveto 6.4.2022

Sähköisen karttakyselyn yhteenveto 14.12.2022

Valmistelija: Maankäyttö- ja kaavoituspäällikkö Erkki Salomäki, puh. 0447865610

Esittelijä	Tekninen johtaja Mika Haanpää
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää asettaa Lylyharjun tuulivoimaosayleiskaavan luonnoksen nähtäville ja pyytää tarpeelliset viranomaislausunnot. Kaavaluonnoksen nähtävillä olon ajankohta päätetään myöhemmin.
Käsittely	
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lylyharjun tuulivoimahankkeen kaavoitus on edennyt Parkanon kaupungin alueen osalta kaavaehdotusvaiheeseen. Osayleiskaavaehdotus on valmistunut päiväyksellä 7.8.2024.

Parkanon tekninen lautakunta päätti 15.2.2023 § 3 asettaa Lylyharjun tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluvaiheen aineiston ja kaavaluonnoksen MRL:n 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville. Lylyharjun tuulivoimaosayleiskaava oli luonnoksena nähtävillä 1.3.–14.4.2023. Osayleiskaavaluonnoksesta saatiin 18 lausuntoa ja 2 mielipidettä. Lausuntoihin ja mielipiteisiin on annettu kaavanlaatijan vastineet, jotka ovat kaavaselostuksen liitteenä. Kaavaluonnoksen kanssa samaan aikaan nähtävillä olleen Lylyharjun tuulivoimahankkeen ympäristövaikutustenarvioinnin (YVA) perusteltu päätelmä on saatu 14.6.2023. Perusteltu päätelmä on otettu huomioon kaavaehdotusta laadittaessa. Perustellun päätelmän huomioiminen on esitetty kaavaselostuksen liitteessä.

Luonnosvaiheen jälkeen kaavaratkaisuun on lisätty Sikamäen alueelle voimassa olevan kalliokiviaineksen ottoluvan mukaisesti maa-ainestenottoalue (EO). Voimalan nro. 1 paikkaa on siirretty n. 265 metriä kauemmas Alavantiestä pohjoiseen Traficomien ohjeistuksen mukaisesti. Siirron myötä kahta muuta voimalaa on siirretty: voimalan nro. 2 on siirtynyt noin 700 metriä pohjoiseen ja voimala nro. 3 noin sata metriä etelämmäs. Alavantie on merkitty olemassa olevan tienä yhdystie/kokoojakatu -merkinnällä. Yleismääräys lentoesteluvan hakemisesta on muutettu nykykäytännön mukaiseksi.

Osayleiskaava-alueen pinta-ala on 382 ha. Osayleiskaavaehdotuksen mukainen ratkaisu mahdollistaa kolmen tuulivoimalan rakentamisen. Koko kaava-alue on osoitettu käyttötarkoitukseltaan M-1-merkinnällä, jolla saa edelleen harjoittaa tavanomaisen tapaan maa- ja metsätaloutta. Maa- ja metsätalousalueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen. Tuulivoima-alueen sisäinen sähkösiirto on osoitettu ohjeellisena huoltoteiden varteen. Kaavassa on osoitettu tv-alueet, joille saa rakentaa yhden tuulivoimalan kullekin tv-alueelle. Voimaloiden kokonaiskorkeus saa olla enintään 290m maanpinnasta. Rakennettavien voimaloiden tulee sijoittuva kaavassa osoitettujen tv-alueiden sisälle. Voimaloiden tarkka sijainti määritellään rakennusluvan yhteydessä.

Kaavassa on osoitettu EN-1-merkinnällä energiahuollon alue, jolle saa sijoittaa sähköaseman ja sen tarvitsemat rakenteet. Kaavaratkaisussa on osoitettu voimaloiden huoltoa varten tarvittavat uudet sekä parannettavat tieyhteydet. Maa-ainesten otto varten kaavassa on osoitettu kaksi aluetta, joista Sikamäen alueella on voimassa oleva lupa kalliokiviaineksen ottamiseen. Luontoselvitysten yhteydessä huomionarvoisiksi kohteiksi arvioidut kohteet, on osoitettu omalla luo-1 merkinnällään. Kaava-alueen länsilaitaan osittain sijoittuva olemassa olevan voimajohdon alue on myös merkitty kaavaan.

Maakuntakaava ohjaa osaltaan osayleiskaavan laadintaa. Laadittu osayleiskaavaehdotus on voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan mukainen. Voimalat sijoittuvat maakuntakaavassa osoitetulle tv-1 -alueelle. Pirkanmaalla on parhaillaan vireillä vaihemaakuntakaava ”Elonkirjo ja

energia". ". Kaavassa keskitytään luonnon monimuotoisuuteen sekä kestäväan energiantuotantoon. Vaihemaakuntakaavassa voimassa olevaa Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040 päivitetään vain tiettyjen teemojen osalta. Maakuntakaavaluonnos oli nähtävillä 8.5.2023–30.6.2023. Maakuntakaavan viranomaisehdotus on myös valmistunut. Maakuntakaavan viranomaisehdotuksessa on osayleiskaavan mukaiselle alueelle osoitettu tuulienergiatuotannon alue (tv). Lylyharjun tuulivoimaosayleiskaava on voimassa olevan maakuntakaavan maankäytön ja tavoitteiden mukainen. Myös vireillä olevan maakuntakaavan ehdotusvaiheen kaavaratkaisu tukee osayleiskaavan ratkaisua.

Tuulivoimaosayleiskaavan vaikutukset on arvioitu kaavaselostuksessa. Yhteisvaikutuksia on arvioitu muiden lähimpien tuulivoimahankkeiden kanssa melu-, välke ja maisemavaikutusten osalta. Melu- ja välkemallinnukset, näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat on päivitetty kaavaehdotusvaiheessa.

Osayleiskaava laaditaan siten, että osayleiskaavan perusteella on mahdollista myöntää rakennusluvat tuulivoimaloille MRL 77a § mukaisesti. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sen hyväksymisestä päättää Parkanon kaupunginvaltuusto.

Osayleiskaavaehdotus asetetaan nähtäville ja siitä pyydetään lausunnot tarvittavilta viranomaisilta. Saapuneisiin lausuntoihin ja muistutuksiin annetaan kaavanlaatijan vastineet.

Liitteenä:

Kaavakartta_Lylyharju_TOYK_Parkano_ehdotus

Kaavaselostus

Liite_01_ Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Liite_02_ Näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat

Liite_03_ Tuulivoima-alueen arkeologinen inventointi

Liite_04_ Linnusto ja luontoselvitys

Liite_05_ Melumallinnusraportti

Liite_06_ Välkeselvitys

Liite_07_ Natura-arviointi

Liite_08_ Lepakkoselvitysraportti

Liite_09_ Asukaskysely yhteenveto

Liite_10_ Sähköisen karttakyselyn yhteenveto

Liite_11_ Perustellun päätelmän huomioiminen

Liite_12_ Vastineraportti_Luonnosvaihe

Valmistelija: Tekninen johtaja Kari Santikko

Esittelijä

Tekninen johtaja Kari Santikko

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta hyväksyy osaltaan Lylyharjun tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksen liitteiden mukaisesti ja päättää asettaa ne julkisesti nähtäville 30 vuorokauden ajaksi, sekä pyytää tarpeelliset viranomaislausunnot. Nähtävillääolon ajankohta päätetään myöhemmin.

Uusi päätösehdotus

Voimalan 1. tv-alueen raja menee kaavaehdotuksen piirroksessa kaava-alueen rajan yli. Sen pitäisi kulkea kaavarajan sisällä. Kaavaehdotukseen tehdään piirtotekninen korjaus ja muutetaan raja kulkemaan kaavarajan sisälle. Korjattu kaavaehdotus asetetaan nähtäväksi.

Tekninen lautakunta hyväksyy osaltaan Lylyharjun tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksen liitteiden mukaisesti ja päättää asettaa ne julkisesti nähtäville 30 vuorokauden ajaksi, sekä pyytää tarpeelliset viranomaislausunnot. Nähtävilläolon ajankohta päätetään myöhemmin.

Käsittely

Keskustelun kuluessa Perttu Kovesjärvi esitti, että tekninen lautakunta ei hyväksy kaavaehdotusta ja aseta sitä nähtäville. Vastaesitystä ei kannatettu, jolloin se raukesi kannattamattomana.

Päätös

Teknisen lautakunnan päätökseksi tuli esittelijän pohjaehdotus.